Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0121

Úloha diplomacie zameranej na oceány pre konkurencieschopnosť rybolovu a akvakultúry EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu z 28. apríla 2026 o úlohe diplomacie zameranej na oceány pre konkurencieschopnosť rybolovu a akvakultúry EÚ (2025/2054(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 2, článok 3 ods. 5 a články 43, 349 a 355,

– so zreteľom na spoločnú rybársku politiku EÚ (SRP) a jej vonkajší rozmer,

– so zreteľom na Dohodu o uplatňovaní ustanovení Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti,

– so zreteľom na Dohodu v rámci Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve o ochrane a udržateľnom využívaní morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci z 19. júna 2023 (dohoda o BBNJ),

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2077 z 8. októbra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1026/2012 o určitých opatreniach na účely ochrany populácie rýb v súvislosti s krajinami, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov[1],

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. júna 2025 s názvom Európsky oceánsky pakt (COM(2025)0281) a na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 24. júna 2022 s názvom Smerovanie k udržateľnej modrej planéte – spoločné oznámenie o programe EÚ pre medzinárodnú správu oceánov (JOIN(2022)0028),

---

1 Ú. v. EÚ L, 2025/2077, 14.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2077/oj.

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 16. októbra 2025 s názvom Pakt pre Stredozemie – Jedno more, jeden pakt, jedna budúcnosť (JOIN(2025)0026), a najmä na jeho oddiel II.6 s názvom Podpora udržateľného modrého hospodárstva,

– so zreteľom na Globálny rámec pre biodiverzitu z Kchun-mingu a Montrealu,

– so zreteľom na Dohodu o predchádzaní neregulovanému rybolovu na šírom mori v strednej časti Severného ľadového oceánu[2],

– so zreteľom na Dohodu Svetovej obchodnej organizácie (WTO) o rybolovných dotáciách prijatú ministerským rozhodnutím zo 17. júna 2022,

– so zreteľom na správy Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) s názvom Preskúmanie stavu svetových morských rybolovných zdrojov – 2025 a Stav svetového rybolovu a akvakultúry za rok 2024,

– so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o správe oceánov, rybárstve a modrom hospodárstve,

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. októbra 2023 o dôsledkoch čínskych rybolovných činností na rybárstvo EÚ a o ďalšom postupe[3],

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre rybárstvo (A10-0043/2026),

A. keďže moria a oceány pokrývajú 71 % povrchu Zeme a viac ako 65 % územia EÚ; keďže vďaka svojim najvzdialenejším regiónom, ktoré zabezpečujú prítomnosť Únie vo všetkých svetových oceánoch, dozerá EÚ na najväčšiu kolektívnu námornú oblasť na svete, ktorú tvorí 25 miliónov km² výhradných hospodárskych zón (VHZ) a viac ako 70 000 km pobrežia; keďže 40 % obyvateľov EÚ žije vo vzdialenosti do 50 km od mora;

B. keďže rybársku flotilu EÚ, ktorá stelesňuje prítomnosť EÚ na moriach, tvorí približne 69 000 plavidiel, z ktorých 75 % využívajú rybári na pobrežný a drobný rybolov, a táto flotila je jednou z najudržateľnejších a najprísnejšie regulovaných rybárskych flotíl na svete; keďže čelí klesajúcim kvótam, vysokým prevádzkovým nákladom, administratívnemu a regulačnému zaťaženiu, starnutiu rybárskej flotily a rybárov, nedostatku stimulov, ktoré by do tohto odvetvia prilákali nové generácie, a nekalej hospodárskej súťaži z

---

2 Ú. v. EÚ L 73, 15.3.2019, s. 3.
3 Ú. v. EÚ C, C/2024/2652, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2652/oj.

krajín mimo EÚ, ktoré uplatňujú nižšie normy; keďže spravodlivá hospodárska súťaž a udržateľné riadenie rybárstva sú kľúčovými prvkami prosperujúceho a ziskového odvetvia, ako sa uvádza vo výročnej hospodárskej správe o rybárskej flotile EÚ za rok 2024;

C. keďže v dôsledku toho, že rybári z EÚ a rybári z krajín mimo EÚ majú rozdielne podmienky, došlo v posledných rokoch k výraznému poklesu počtu plavidiel EÚ, ktoré boli buď dočasne vyvezené, alebo predané do tretích krajín; keďže v prípade, že plavidlo EÚ opustí rybolovnú oblasť v rámci regionálnej organizácie pre riadenie rybárstva (RFMO), nahradí ho plavidlo z krajiny mimo EÚ, ktoré zvyčajne vykonáva činnosť podľa nižších environmentálnych a sociálnych noriem; keďže zároveň sa zvyšuje dovoz z týchto krajín na trh EÚ;

D. keďže odvetvie rybolovu a akvakultúry v EÚ prispieva do hospodárstva EÚ ročne sumou približne 5,5 miliardy EUR a priamo poskytuje zamestnanie približne 193 000 rybárom a výrobcom v oblasti akvakultúry v celej Európe; keďže EÚ disponuje odvetvím spracovania a konzervovania rýb s významným sociálno-ekonomickým rozmerom, ktorý je takisto potrebné zachovať a posilniť;

E. keďže EÚ dováža 70 % svojich morských plodov, čo vytvára strategickú závislosť, narúša sebestačnosť a vystavuje odvetvie riziku nekalých praktík; keďže táto situácia si vyžaduje stanovenie vysledovateľnosti a transparentnosti, posilnenie hraničných kontrol, harmonizáciu colných mechanizmov, automatické ochranné doložky a doložky o reciprocite, ako aj zabezpečenie toho, aby všetok dovoz spĺňal normy rovnocenné s normami platnými v EÚ, a to prostredníctvom zriadenia úradu EÚ pre kontrolu dovozu;

F. keďže EÚ je zmluvnou stranou 18 regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (RFMO) a štyroch regionálnych morských dohovorov a zohráva vedúcu úlohu pri multilaterálnych rokovaniach o riadení rybárstva a ochrane morského prostredia; keďže EÚ uznáva, že RFMO sú základnými kameňmi medzinárodnej správy oceánov na účely riadenia a ochrany populácií rýb a zásadnými nástrojmi na podporu medzinárodnej diplomacie zameranej na oceány, posilnenie spolupráce medzi pobrežnými a rybárskymi štátmi a zabezpečenie udržateľnej správy šíreho mora;

G. keďže EÚ uzavrela 20 dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva; keďže hoci je sedem z týchto dohôd pozastavených, dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva vytvárajú sieť dohôd s partnerskými krajinami, ktorá zároveň predstavuje platformu pre ďalšiu spoluprácu v súvislosti s globálnym riadením rybárstva a medzinárodnou správou oceánov;

H. keďže okysľovanie oceánov, morský odpad, nadmerný rybolov,

znečistenie plastmi, inváznе druhy, degradácia biotopov a zmena klímy v dôsledku zvyšovania teploty morí a čoraz častejších morských horúčav predstavujú významnú hrozbu pre morskú biodiverzitu, zatiaľ čo nezákonný, nenahlásený a neregulovaný (NNN) rybolov, nadmerný rybolov a tieňové flotily ohrozujú biodiverzitu a rybárstvo v EÚ a na celom svete a vytvárajú nekalú hospodársku súťaž pre rybárov z EÚ;

I. keďže tieňové flotily a netransparentné vlastnícke štruktúry predstavujú výraznú a zvýšenú hrozbu pre námornú bezpečnosť, verejné zdravie a bezpečnosť v pobrežných oblastiach, a to aj v podobe zvýšeného rizika úniku ropy, náhodného vypúšťania, vypúšťania nebezpečného odpadu a iných incidentov, ktoré ohrozujú ľudské životy, živobytie a pobrežné ekosystémy;

J. keďže sloboda plavby a schopnosť vykonávať činnosť na mori sú na celom svete čoraz väčšmi ohrozené a základná námorná infraštruktúra čelí narastajúcim rizikám;

K. keďže hybridné hrozby, kybernetické útoky a nedávne sabotáže presahujú hranice, pretože zahŕňajú poškodenie potrubí a podmorských komunikačných káblov, rušenie signálov globálneho polohového systému (GPS) v Baltskom a Čiernom mori a útoky na lodné trasy v Červenom mori; keďže riešenie problému vystavenia námornej infraštruktúry, námorných komunikačných trás a globálneho obchodu hybridným hrozbám, kybernetickým útokom, pirátstvu a rastúcemu geopolitickému napätiu, a tým aj hrozbám pre námornú bezpečnosť, sa stalo strategickou prioritou hospodárstva, prepojenosti a digitálnej suverenity EÚ;

L. keďže piate kolo rokovaní o budúcej globálnej zmluve o plastoch sa uskutočnilo v auguste 2025, ale bez dosiahnutia konsenzu o zmluve;

M. keďže v dôsledku brexitu vznikli nové komplikácie s riadením rybárstva v severovýchodnom Atlantiku, ktoré negatívne ovplyvnili štruktúrovanú a organizovanú spoluprácu v riadení rybárstva a správe oceánov vrátane prideľovania kvót, prístupu do rybolovných oblastí a dynamiky obchodu;

N. keďže nariadenie (EÚ) 2025/2077 posilňuje schopnosť EÚ zakročiť proti neudržateľným rybolovným postupom uplatňovaným krajinami mimo EÚ tým, že vymedzuje jasné kritériá „nespolupráce“, ktoré sú založené na medzinárodnom práve a nezávislých vedeckých dôkazoch s cieľom chrániť spoločné populácie rýb, posilniť spoluprácu v rámci RFMO a zabezpečiť rovnaké podmienky pre rybárov EÚ, ktorí vykonávajú rybolov v súlade s vysokými normami udržateľnosti;

O. keďže v Európskom oceánskom pakte sa navrhuje šesť kľúčových priorít EÚ vrátane posilnenia diplomacie EÚ zameranej na oceány, ochrany a obnovy zdravia oceánov, posilňovania námornej

bezpečnosti a rozvoja výskumu a znalostí v oblasti oceánov;

Posilnenie diplomacie zameranej na oceány

1. zdôrazňuje, že EÚ by mala naďalej viesť program medzinárodnej správy oceánov, pretože má jedinečné postavenie vzhľadom na veľkosť svojej námornej oblasti, geostrategickú polohu najvzdialenejších regiónov vo všetkých oceánoch, svoje historické vedúce postavenie, svoj hospodársky význam a váhu a svoje právne a regulačné vedúce postavenie; pripomína, že EÚ má najrozsiahlejšiu VHZ na svete a už teraz je jedným z priekopníkov v oblasti udržateľného riadenia, ochrany, zachovania a obnovy svojich morských biotopov a zdrojov pre budúce generácie;

2. zdôrazňuje, že oceán je geopolitickým a hospodárskym aktívom, ktoré má zásadný význam pre konkurencieschopnosť a kultúrnu identitu Európy, a že diplomacia zameraná na oceány je súčasťou medzinárodnej správy oceánov; domnieva sa, že táto skutočnosť by sa nemala obmedzovať len na geopolitické alebo bezpečnostné prístupy, ale mala by zároveň zohľadňovať aj všeobecné riadenie a správu oceánov, ktoré odrážajú environmentálny, hospodársky, kultúrny, sociálny a územný rozmer mora a význam mora pre rybárske komunity a komunity pobrežných, ostrovných a najvzdialenejších regiónov;

3. vyzýva na začlenenie diplomacie zameranej na oceány do vonkajšej činnosti EÚ, a to aj do činnosti v záujme rozvoja a do spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, s cieľom brániť námorný poriadok založený na pravidlách prostredníctvom mnohostrannej spolupráce v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS); konštatuje, že posilnená spolupráca medzi členskými štátmi a agentúrami EÚ, najmä Európskou námornou bezpečnostnou agentúrou, Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva, Európskou environmentálnou agentúrou a Agentúrou EÚ pre vesmírny program, by pomohla zabezpečiť udržateľné využívanie morských zdrojov, podporiť environmentálne, hospodárske a sociálne normy EÚ, najmä v medzinárodných organizáciách vrátane FAO, Medzinárodnej organizácie práce a WTO, a bojovať proti NNN rybolovu prostredníctvom prísnejších kontrol dovozu produktov neregulovaného rybolovu a prísnejších podmienok prístupu do VHZ;

4. zdôrazňuje, že je dôležité bojovať proti tieňovým flotilám, pirátstvu, zastrašovaniu a nepriateľským alebo násilným činom krajín mimo EÚ, ktoré poškodzujú rybárov a námornú infraštruktúru EÚ, a to prostredníctvom osobitných opatrení, ako sú námorné misie, satelitné monitorovanie pomocou programu Copernicus a námorné drony; vyzýva na posilnenie vojenských, nevojenských a námorných misií EÚ zameraných na monitorovanie NNN rybolovných činností a

boj proti nim, nezákonného obchodovania a tieňových flotíl a na kontrolu bezpečnosti plavidiel; pripomína, že nezákonné obchodovanie a tieňové flotily zvyšujú riziko závažných incidentov znečistenia a ohrozujú pobrežné oblasti a ich obyvateľstvo; odporúča zriadenie núdzového a nápravného mechanizmu EÚ na pomoc pri reakcii a odstraňovaní následkov environmentálnych havárií spojených s týmito operáciami;

5. víta cieľ Európskeho oceánskeho paktu vypracovať integrovanú stratégiu, v ktorej sa spoja námorné politiky a vytvorí sa súdržnosť medzi jednotlivými sektormi, a to okrem iného začlenením diplomacie zameranej na oceány, modrého hospodárstva, environmentálnej zodpovednosti, ochrany, stratégie pre námorný priemysel, produkcie rybolovu a akvakultúry, námornej bezpečnosti, obchodu a rozvojovej politiky; zdôrazňuje, že kombináciou nasadenia plavidiel, dohľadu nad infraštruktúrou, poistných opatrení a opatrení na stabilizáciu trhu, posilnenej kybernetickej obrany a pevného presadzovania práva môže EÚ udržiavať bezpečné a spoľahlivé obchodné trasy a rybolovné zóny, čím posilní svoju dôveryhodnosť a vedúce postavenie v globálnom poriadku založenom na pravidlách; žiada, aby sa na úrovni EÚ pravidelne organizovali samity o oceánoch, na ktorých sa budú zúčastňovať všetci príslušní ministri, Európsky parlament a Komisia, s cieľom nadviazať na vykonávanie Európskeho oceánskeho paktu a rozvíjať silnú a dynamickú medzinárodnú správu oceánov a diplomaciu zameranú na oceány, čo prispeje k širšiemu programu EÚ v oblasti oceánov a ku globálnemu poriadku založenému na pravidlách;

6. víta nový Pakt pre Stredozemie ako hlavnú iniciatívu na posilnenie mieru, stability a prosperity v regióne; berie na vedomie najmä dôraz na podporu a zlepšenie právnych rámcov týkajúcich sa RFMO a boja proti NNN rybolovu v Stredozemnom mori prostredníctvom budovania kapacít, monitorovania, kontroly a dohľadu; berie tiež na vedomie cieľ pomôcť mobilizovať rozsiahle regionálne projekty, ktoré vytvárajú príležitosti pre ľudí a podniky; zdôrazňuje, že rybárska flotila v Stredozemnom mori je zložená prevažne z malých plavidiel, ktoré predstavujú približne 80 % celej flotily EÚ v regióne, a že táto flotila spolu s flotilami susedných krajín už teraz čelí viacnásobným výzvam, ktoré vplývajú na atraktívnosť a sociálno-ekonomickú udržateľnosť tohto odvetvia; uznáva význam podpory regionálnej spolupráce v oblasti námornej bezpečnosti, ochrany životného prostredia a udržateľného rozvoja modrého hospodárstva; vyzýva Komisiu, aby v úzkom partnerstve s Úniou pre Stredozemie a inými regionálnymi orgánmi uprednostnila vykonávanie tohto paktu a využila skúsenosti a najlepšie postupy z predchádzajúcich iniciatív tohto druhu s cieľom zabezpečiť hmatateľné prínosy pre pobrežné komunity, s osobitným zameraním na mladých ľudí, ženy, malé podniky, ekosystémy, potravinovú suverenitu a hospodársku odolnosť v celej oblasti a pridruženej oblasti Čierneho mora;

7. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere využila silnú medzinárodnú správu oceánov a diplomaciu zameranú na oceány ako strategický nástroj na presadzovanie spoločných cieľov a strategických záujmov EÚ prostredníctvom svojej účasti v RFMO a v rámci siete dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva, a to s osobitným dôrazom na udržateľné riadenie, čím sa zaručia skutočne rovnaké podmienky, dodržiavanie pravidiel a spravodlivá hospodárska súťaž medzi rybármi z EÚ a rybármi z krajín mimo EÚ, pričom zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ udržiavala rybársku flotilu, ktorá dokáže využívať nové rybolovné možnosti získané rozšírením dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva, s cieľom zaručiť potravinovú suverenitu EÚ a zároveň prispieť k miestnej hospodárskej odolnosti a udržateľnému riadeniu zdrojov;

8. víta oznámenie novej generácie dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva, ako sa uvádza v Európskom oceánskom pakte, ktoré sú v súlade s regionálnymi stratégiami EÚ pre Afriku a indicko-tichomorský región; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby tieto dohody rešpektovali vedecké odporúčania a ľudské práva a zároveň ďalej prehlbovali dvojstrannú spoluprácu s partnerskými krajinami a posilňovali spoločný postup na medzinárodných fórach, ako sú RFMO, a aby tiež posilňovali celosvetové vedúce postavenie EÚ pri podpore partnerstiev v oblasti udržateľného rybárstva; zdôrazňuje, že táto nová generácia dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva by mala byť aj príležitosťou na zlepšenie udržateľnosti flotily, zníženie tlaku na vysoko lovené populácie, diverzifikáciu pôvodu produktov rybolovu a zníženie závislosti EÚ od produktov rybolovu z krajín mimo EÚ; vyzýva Komisiu, aby prijala vplyvnú globálnu komunikačnú stratégiu s cieľom potvrdiť svoje ambície a vedúce postavenie;

9. žiada, aby sa pozornosť venovala pozastaveným dohodám, a to s cieľom buď ich aktivovať začatím rokovaní, alebo ich ukončiť, tak aby hospodárske subjekty EÚ mohli preskúmať iné možnosti, ktoré sú v súlade s platnými pravidlami EÚ, ako sú priame oprávnenia; zdôrazňuje, že Dohoda WTO o rybolovných dotáciách z roku 2022 výslovne vylučuje dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva z rozsahu svojej pôsobnosti;

10. ďalej vyzýva Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí, najmä prostredníctvom činnosti v RFMO a v rámci siete dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva a memoránd o porozumení, s cieľom zaistiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť všetkým rybárskym štátom, najmä tým, ktoré nedodržiavajú rovnako prísne sociálne normy a normy v oblasti bezpečnosti a udržateľnosti ako flotily EÚ, pričom treba zabezpečiť, aby presadzovali normy, ktoré chránia pracovníkov v súlade s dohovormi Medzinárodnej organizácie práce, poskytovali podrobné informácie o činnostiach svojich flotíl, nahlasovali presné informácie o svojich úlovkoch a dodržiavali opatrenia v oblasti ochrany a riadenia;

11. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporovali vykonávanie dobrovoľných usmernení FAO pre udržateľný drobný rybolov, chránili vlastnícke práva drobných rybárov a ich prístup k rybolovným zdrojom a zabezpečili účasť drobných rybárov na rozhodnutiach, ktoré sa ich týkajú;

12. vyzýva Komisiu, aby spolu so stredomorskými partnerskými krajinami preskúmala spôsoby podpory a harmonizácie spoločného riadenia morských zdrojov a rovnakých podmienok, pokiaľ ide o pravidlá a kontroly, regionálnu stabilitu a bezpečnosť, s cieľom zabezpečiť dlhodobú hospodársku budúcnosť hospodárskych subjektov, napríklad prehĺbením spolupráce v rámci RFMO alebo uzavretím dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva;

13. zdôrazňuje, že dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva musia zaručovať spravodlivé a nediskriminačné zaobchádzanie s plavidlami EÚ, pričom poplatky za prístup a podmienky prístupu musia byť primerané a transparentné a v súlade so zásadou rovnakých podmienok; zdôrazňuje, že všetky plavidlá, ktoré pôsobia vo VHZ partnerských krajín, by mali podliehať rovnakým finančným a technickým požiadavkám ako plavidlá EÚ, napríklad zavedením zrkadlových opatrení; požaduje, aby sa v budúcich protokoloch k dohodám o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva posilnila doložka o nediskriminácii, a to s cieľom zabrániť partnerským krajinám v poskytovaní výhodnejších podmienok – finančných alebo technických – iným zahraničným flotilám; zdôrazňuje potrebu účinného monitorovania a presadzovania týchto doložiek, pričom konštatuje, že v súčasnosti chýbajú v hodnoteniach Komisie podrobné informácie, pokiaľ ide o ich vykonávanie a účinnosť; vyzýva preto Komisiu, aby do budúcich správ hodnotiacich dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva systematicky začleňovala komplexnú analýzu a údaje o tomto aspekte;

14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa v záujme zlepšenia vykonávania nariadenia o NNN rybolove[4] zaoberali nedostatočnou transparentnosťou v odvetví rybárstva v krajinách mimo EÚ, ktorá vyplýva napríklad z lacných vlajok, zo zmeny vlajky, zložitých podnikových štruktúr a z nedostatku verejných informácií o skutočných vlastníkoch; ďalej zdôrazňuje, že je dôležité zabrániť nahradeniu flotily EÚ menej udržateľnými flotilami s pôvodom mimo EÚ;

---

[4] Nariadenie Rady (ES) č. 1005/2008 z 29. septembra 2008, ktorým sa ustanovuje systém Spoločenstva na zabraňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1936/2001 a (ES) č. 601/2004 a ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 1093/94 a (ES) č. 1447/1999 (Ú. v. EÚ L 286, 29.10.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1005/oj).

15. považuje za dôležité, aby sa pri rokovaniach za prioritu považovala prítomnosť EÚ a prístup plavidiel plaviacich sa pod vlajkou EÚ k rybolovným oblastiam; domnieva sa, že z hľadiska dodávok potravín, ich kontroly a udržateľnosti je vhodnejšie, aby sa plavidlá plavili pod vlajkami členských štátov EÚ, čo prispieva k strategickej autonómii EÚ v oblasti potravinovej bezpečnosti;

16. uznáva strategický význam spoločných podnikov v oblasti rybárstva ako užitočného modelu spolupráce medzi EÚ a tretími krajinami; zdôrazňuje skutočnosť, že tieto systémy vytvárajú hospodársku a sociálnu hodnotu tak v rámci EÚ, ako aj v krajinách mimo EÚ a zároveň zabezpečujú dodávky vysokokvalitných a udržateľným spôsobom lovených morských bielkovín spotrebiteľom v EÚ, pomáhajú podporovať zodpovedný rybolov, spravodlivú zamestnanosť a udržateľný rast a priamo prispievajú k viacerým cieľom udržateľného rozvoja, ako aj k cieľom EÚ v oblasti správy oceánov;

17. s uspokojením berie na vedomie spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 24. júna 2022 o programe EÚ pre medzinárodnú správu oceánov a nedávne prijatie Európskeho oceánskeho paktu Komisiou, ktorého vykonávanie sa musí byť podporiť nevyhnutnými finančnými prostriedkami, ktoré zahŕňajú 1 miliardu EUR prisľúbenú na tretej Konferencii Organizácie Spojených národov o oceánoch v rámci dobrovoľných záväzkov na ochranu morskej biodiverzity a posilnenie rozvoja udržateľného modrého hospodárstva; víta začlenenie Európskeho oceánskeho paktu ako strategického prvku dlhodobého rastu EÚ do Kompasu konkurencieschopnosti, pričom vyjadruje poľutovanie nad rizikom konkurencie medzi námornými sektormi pri prístupe k týmto finančným prostriedkom;

18. vyzýva EÚ, aby podporila príslušné zainteresované strany pri vytváraní európskej námornej priemyselnej aliancie, ktorá bude spájať rybárstvo, akvakultúru, námorné inžinierstvo, vodnú dopravu, strategické investície a technológiu a zároveň uznávať vzájomnú závislosť všetkých námorných odvetví, pokiaľ ide o konkurencieschopnosť, zamestnanosť, energetickú a digitálnu transformáciu a udržateľné využívanie morských a vodných zdrojov;

19. vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby výrazne zvýšila investície do odbornej prípravy diplomatov EÚ v otázkach súvisiacich s oceánmi, s osobitným dôrazom na posilnenie odborných znalostí v oblasti riadenia námorných záležitostí a správy oceánov v delegáciách a misiách EÚ v tretích krajinách, a najmä v pobrežných krajinách; zdôrazňuje, že je potrebné zlepšiť ich chápanie investícií, operácií a výziev súvisiacich s modrým hospodárstvom EÚ v rámci ich oblastí pôsobnosti a v súlade so stratégiou Global Gateway; vyzýva na zapojenie ESVČ do presadzovania strategického významu Európskeho oceánskeho paktu, a to s podporou alebo usmerneniami príslušných generálnych riaditeľstiev Komisie vrátane Generálneho

riaditeľstva pre námorné záležitosti a rybárstvo (GR MARE);

Konkurencieschopnosť v oblasti rybárstva a akvakultúry

20. vyzýva Komisiu, aby v rámci prebiehajúceho hodnotenia SRP predložila riešenia na zníženie administratívnej záťaže a zjednodušenie administratívnych postupov prostredníctvom súhrnného návrhu a aby urýchlila postupy v prípade projektov, ktoré posilňujú potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť; domnieva sa, že príkladom v podobe ziskového odvetvia sa posilnia spoločné normy udržateľnosti s cieľom pripraviť cestu pre rozvoj týchto noriem na celom svete;

21. zdôrazňuje, že opatrenia ako zjednodušenie prístupu do pozemných a pobrežných oblastí, vyvíjané v úzkej spolupráci s Európskou investičnou bankou a regionálnymi a miestnymi orgánmi, predstavujú nevyhnutný krok na zachovanie udržateľného, odolného a konkurencieschopného odvetvia akvakultúry; zdôrazňuje, že revidovaná SRP alebo nová spoločná politika v oblasti akvakultúry by mali pomôcť zvýšiť potravinovú bezpečnosť a sebestačnosť tým, že zabezpečia stabilné dodávky morských plodov pre spotrebiteľov v EÚ;

22. zdôrazňuje, že rybolov a akvakultúra sú pre potravinovú bezpečnosť a suverenitu a rozvoj pobrežných vidieckych oblastí strategickými aktívami; naliehavo vyzýva Komisiu, aby plne začlenila rybolov a produkciu potravín z vodných zdrojov do širších stratégií EÚ v oblasti potravinovej bezpečnosti, výživy a udržateľnosti; trvá na tom, že všetky tri piliere udržateľnosti SRP by sa mali rozvíjať rovnako a žiadny z nich by nemal ohrozovať životaschopnosť ostatných; vyzýva EÚ a členské štáty, aby prehĺbili spoluprácu v rámci udržateľného modrého hospodárstva medzi rybármi a ďalšími zainteresovanými stranami v námornej oblasti v otázkach, ako je námorné priestorové plánovanie, zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, organizácia dodávateľského reťazca morských plodov, obehové hospodárstvo a diverzifikácia, pričom treba uznať širšiu identitu a úlohu rybárov ako strážcov morského prostredia a hnacích síl miestneho rozvoja v pobrežných komunitách;

23. naliehavo vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila štrukturálne a environmentálne faktory a trendy ovplyvňujúce dlhodobú udržateľnosť, konkurencieschopnosť, závislosť a ziskovosť hospodárskych subjektov pôsobiacich v oblasti rybolovu, akvakultúry a prvého predaja a spracovania, najmä v ostrovných a najvzdialenejších regiónoch; navrhuje, aby sa vypracovali opatrenia na riešenie týchto faktorov a trendov prostredníctvom konkrétnych a okamžitých opatrení, ktoré zabránia postupnému zániku rybolovných činností EÚ;

24. poukazuje na potrebu zatraktívniť odvetvie rybárstva a akvakultúry

EÚ a zvýšiť jeho konkurencieschopnosť vo vzťahu ku svetovým konkurentom; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že všetky členské štáty a príslušné zainteresované strany sa zaviažu k rýchlemu zavedeniu informačného systému CATCH pre všetky produkty rybolovu a akvakultúry dovážané do EÚ, a aby podporovala dobrovoľné používanie tohto systému krajinami mimo EÚ;

25. požaduje cielené opatrenia s cieľom zabezpečiť generačnú obnovu a posilniť atraktívnosť rybárstva ako povolania, a to aj medzi ženami, prostredníctvom zaistenia udržateľného riadenia a obnovy populácií rýb, investícií do moderných, bezpečných a digitalizovaných rybárskych flotíl bez zvyšovania ich rybolovných kapacít, programov odbornej prípravy, bezpečnosti na mori, rozvoja odborného vzdelávania, najmä v oblasti údržby námorných dronov a diaľkovo ovládaných robotov, prevencie chorôb z povolania a iných chorôb, iniciatív v oblasti prevencie rizík a lepších pracovných podmienok;

26. pripomína, že ostrovné a najvzdialenejšie regióny čelia trvalým prírodným a geografickým obmedzeniam, ktoré vplývajú na konkurencieschopnosť ich rybárskych flotíl a ostrovných hospodárstiev; žiada, aby sa osobitná pozornosť venovala investíciám a opatreniam, financovaniu a podpore, napríklad v oblasti dekarbonizácie, obnovy a modernizácie rybárskych flotíl a zlepšenia infraštruktúry, a to predovšetkým v najvzdialenejších regiónoch, s cieľom zvýšiť atraktívnosť, zaručiť generačnú obnovu a budúcnosť odvetvia rybárstva v týchto regiónoch a prispieť k udržateľnému miestnemu rozvoju; žiada Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť zapojeniu najvzdialenejších regiónov do partnerstiev EÚ v odvetví rybárstva s krajinami mimo EÚ, najmä so susednými krajinami alebo regiónmi, napríklad vo forme infraštruktúry, flotily alebo odvetvovej podpory, s cieľom zabrániť akejkoľvek situácii, pri ktorej by mohlo dôjsť k nekalej hospodárskej súťaži medzi rybármi v najvzdialenejších regiónoch a rybármi v susedných krajinách mimo EÚ, ktorých plavidlá sa obnovujú;

27. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali informovanosť spotrebiteľov a podnecovali transparentnosť a vysledovateľnosť, pričom treba zabezpečiť, aby sa poskytovali podrobné informácie o pôvode, kvalite a udržateľnosti všetkých produktov z morských plodov, a to aj v digitálnej podobe; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby morské plody a produkty z EÚ a morské plody a produkty dovážané do EÚ spĺňali podobné environmentálne a sociálne normy a normy v oblasti vysledovateľnosti, udržateľnosti a dobrých životných podmienok zvierat, ktoré sa musia presadzovať účinným monitorovaním a sankciami v súlade s pravidlami WTO a budúcimi zrkadlovými doložkami;

28. vyzýva na prijatie opatrení v súvislosti s úsilím o dekarbonizáciu a obnovu a modernizáciu flotíl, pričom osobitnú pozornosť treba venovať situácii a potrebám rybárskych flotíl v najvzdialenejších

regiónoch a na ostrovoch; poukazuje na to, že v nedávnej štúdii[5] Európskeho parlamentu sa navrhuje, aby sa v budúcich nástrojoch podpory rybárstva zvážili menej obmedzujúce podmienky podpory pre prvé nadobudnutie rybárskeho plavidla, obnovu alebo výmenu motorov a pre zlepšenia plavidiel, ktoré si vyžadujú dodatočnú priestornosť, pričom by sa zároveň mali uplatňovať obmedzenia, aby sa zabránilo nadmernej kapacite alebo nadmernému rybolovu na úrovni jednotlivých segmentov alebo celej vnútroštátnej flotily; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby sa touto otázkou zaoberala pri vyhodnocovaní a zjednodušovaní zbytočných regulačných prekážok v rámci SRP a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu (ENRAF);

Vedúce postavenie v oblasti životného prostredia a vedy

29. víta vedúce postavenie EÚ v rámci medzinárodnej správy oceánov, najmä vďaka jej úlohe pri vytvorení Koalície vysokých ambícií pre biodiverzitu mimo vnútroštátnej jurisdikcie, ktorá má 47 členov; víta nadobudnutie platnosti dohody OSN o šírom mori (BBNJ) v rámci dohovoru UNCLOS s cieľom zabezpečiť účinné zachovanie a udržateľné využívanie morskej biodiverzity v oblastiach mimo vnútroštátnej právomoci, aby sa zabezpečila účinná ochrana a udržateľná správa šíreho mora; žiada, aby nový rámec fungoval koordinovane a doplnkovo s existujúcimi medzinárodnými orgánmi vrátane RFMO, FAO a Medzinárodnej námornej organizácie, ako aj so SRP; zdôrazňuje, že dohoda by sa mala vykonávať a príslušná smernica by sa mala transponovať tak, aby sa rešpektovali právomoci týchto orgánov, *acquis* EÚ a právomoci členských štátov;

30. víta potvrdenie, že neprijatie, nevykonávanie alebo nepresadzovanie opatrení na riadenie rybárstva – či už v rámci RFMO alebo dvojstranných a mnohostranných dohôd – teraz v zmysle práva EÚ predstavuje nespoluprácu; v tejto súvislosti žiada Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi využila všetky dostupné nástroje na zabezpečenie toho, aby krajiny mimo EÚ spolupracovali, a to i pokiaľ ide o nariadenie (EÚ) č. 1026/2012[6], ktorým sa stanovuje rámec na určenie a prijatie opatrení vo vzťahu ku krajinám mimo EÚ, ktoré nespolupracujú a umožňujú neudržateľný lov populácií spoločného

---

5 Európsky parlament, generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky, tematická sekcia pre štrukturálne politiky a politiky súdržnosti, The future of the EU fishing fleet – First assessment of Member States' EMFAF programmes for 2021-27 (Budúcnosť rybárskej flotily EÚ – prvé posúdenie programov ENRAF členských štátov na roky 2021 – 2027), november 2024.

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1026/2012 z 25. októbra 2012 o určitých opatreniach na účely ochrany populácie rýb v súvislosti s krajinami, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj).

záujmu pre Úniu;

31. uznáva význam zásady predbežnej opatrnosti, pokiaľ ide o medzinárodné moratórium na hlbokomorskú ťažbu, ako otázky globálnej environmentálnej zodpovednosti, ktorá by mohla ovplyvniť správu oceánov a rybolov; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam uplatňovania zásady predbežnej opatrnosti v súvislosti s projektami hlbokomorskej ťažby, kým sa dostatočne nepreskúmajú a nezanalyzujú ich vplyvy na morské prostredie a biodiverzitu; trvá na tom, aby sa EÚ naďalej aktívne zúčastňovala na celosvetovom úsilí v oblasti výskumu a prieskumu hlbokomorských oblastí a zároveň stanovila najvyššie normy udržateľného riadenia zdrojov; víta preventívne pozastavenie hlbokomorskej ťažby, ktoré presadzuje Komisia; vyzýva preto členské štáty, aby tento prístup podporili, a to aj prostredníctvom Medzinárodného orgánu pre morské dno, kým nebude k dispozícii komplexný vedecký výskum a poznatky o vplyve hlbokomorskej ťažby a kým nebude možné preukázať, že takéto činnosti možno riadiť bez toho, aby spôsobili stratu biodiverzity alebo degradáciu ekosystému;

32. vyzýva na podporu medzinárodného moratória na hlbokomorskú ťažbu a pripomína EÚ a jej členským štátom ako členom Medzinárodného orgánu pre morské dno, že v súlade s dohovorom UNCLOS majú právnu povinnosť reagovať primeranými opatreniami na akékoľvek pokusy obísť Medzinárodný orgán pre morské dno ako príslušný medzinárodný orgán na reguláciu hlbokomorskej ťažby mimo vnútroštátnych jurisdikcií, keďže takéto pokusy by mohli mať vplyv na medzinárodnú správu oceánov;

33. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa usilovali o zabezpečenie toho, aby všetky krajiny a regióny dodržiavali medzinárodné moratórium na lov veľrýb a veľkých veľrybotvarých cicavcov, ktoré vydali Medzinárodná veľrybárska komisia a medzinárodné orgány, a aby sa existujúce výnimky nezneužívali na komerčné ciele;

34. zdôrazňuje, že určeniu akejkoľvek chránenej morskej oblasti musí predchádzať úplné posúdenie vplyvu a účinná konzultácia so zainteresovanými stranami, pričom sa musia stanoviť jasné ciele a účinné opatrenia na monitorovanie, kontrolu a dohľad, ktoré budú založené na najlepších dostupných vedeckých poznatkoch a odporúčaniach; zdôrazňuje potrebu zohľadniť tri piliere udržateľného rozvoja, ktoré musia ísť ruka v ruke so strategickou autonómiou EÚ, a poukazuje na význam rybárov a pobrežných komunít z hľadiska súdržnosti EÚ;

35. pripomína, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť arktickému regiónu v súlade so stratégiou pre Arktídu z roku 2021, a vyjadruje podporu najmä úsiliu vynaloženému na vytvorenie dvoch nových chránených morských oblastí vo východnej Antarktíde a vo Weddellovom mori v Južnom oceáne; berie na vedomie posúdenia

vplyvu a nesúhlas s návrhmi chránených morských oblastí, ktoré vyjadrili niektoré strany v rámci Komisie pre zachovanie živých antarktických morských zdrojov; žiada, aby sa tieto chránené morské oblasti aktívne hájili ako súčasť nevyhnutnej reakcie na rastúce a potenciálne neudržateľné ambície iných globálnych aktérov v týchto regiónoch a aby sa zintenzívnili bilaterálne a mnohostranné snahy o zabezpečenie podpory pre zriadenie nových chránených morských oblastí;

36. vyjadruje znepokojenie nad rozšírením a koncentráciou lovu pancierovky antarktickej v Južnom oceáne niektorými krajinami mimo EÚ v poslednom desaťročí a nad súvisiacimi hrozbami pre antarktické ekosystémy;

37. vyzýva Komisiu, aby podporila päťročné moratórium na lov pancierovky antarktickej v Južnom oceáne;

38. zdôrazňuje, že základom rozhodovania v rámci medzinárodnej správy oceánov musia zostať vedecké dôkazy, ktoré sú spoločným menovateľom pri mnohostranných rokovaniach a podporujú udržateľné riadenie v oblasti rybárstva a akvakultúry; ďalej zdôrazňuje, že je potrebné investovať do vedeckých orgánov, ktoré poskytujú dôkazy na podporu takýchto rozhodnutí, a pomáhať im;

39. pripomína význam vedúceho postavenia EÚ na svetovej úrovni pri vykonávaní Globálneho rámca pre biodiverzitu z Kchun-mingu a Montrealu, ktorý uznáva význam ďalších účinných opatrení zameraných na ochranu oblastí (OECM) ako doplnkového prístupu ku chráneným morským oblastiam; zdôrazňuje, že je dôležité zahrnúť opatrenia OECM do procesu dosahovania cieľa zabezpečiť do roku 2030 ochranu 30 % oceánov na celom svete, pokiaľ opatrenia OECM spĺňajú kritériá tohto rámca;

40. podporuje záväzok Európskeho oceánskeho paktu, ktorým je vytvoriť celoeurópsku iniciatívu na pozorovanie oceánov ako základ pre zlepšenie porozumenia a správy morských ekosystémov; podporuje vytvorenie európskeho hlbokomorského monitorovacieho strediska v Atlantickom oceáne a zároveň vytvorenie celosvetovej siete observatórií, ktoré by si vymieňali údaje a podporovali mobilitu vedeckých pracovníkov; vyzýva na posilnenú spoluprácu v rámci EÚ v oblasti výskumu a inovácií s cieľom posilniť námornú vedeckú spoluprácu a mobilitu a vedúce postavenie EÚ, pokiaľ ide o vedu o moriach; žiada EÚ, aby vzhľadom na slabnúce úsilie niektorých globálnych partnerov pri znižovaní emisií skleníkových plynov zintenzívnila svoju snahu a svoj záväzok k vedeckej spolupráci s cieľom zachovať morské a pobrežné ekosystémy; zdôrazňuje potrebu poskytnúť primeranú finančnú podporu;

41. vyzýva Komisiu, aby v rámci Európskeho oceánskeho paktu vytvorila osobitnú iniciatívu Čisté Baltské more, ktorá by sa zaoberala

jedinečnými environmentálnymi a bezpečnostnými výzvami Baltského mora; zdôrazňuje, že táto morská oblasť je naďalej silne postihnutá eutrofizáciou, znečistením a prítomnosťou nebezpečných pozostatkov z vojnových čias vrátane munície, chemických látok a iných kontaminantov na morskom dne;

Obchodná politika a globálna správa oceánov

42. zdôrazňuje, že je úlohou EÚ udržiavať si vedúce postavenie na medzinárodných fórach tým, že bude podporovať multilateralizmus, spolupracovať so všetkými relevantnými partnermi v oblasti udržateľnosti rybárstva a správy oceánov, a to vrátane Spojených štátov a Číny, a stanovovať globálne normy, pokiaľ ide o udržateľnosť morského prostredia a spravodlivú hospodársku súťaž; okrem toho zdôrazňuje dôležitú úlohu poradných rád, ako je Poradná rada pre diaľkové flotily, pri poskytovaní poradenstva Komisii v oblasti tvorby a vykonávania politík; poukazuje na to, že je dôležité, aby sa ich poradenstvo náležite zohľadňovalo pri rozhodovaní;

43. víta nadobudnutie platnosti Dohody WTO o rybolovných dotáciách; zdôrazňuje, že táto dohoda je míľnikom pri odstraňovaní škodlivých rybolovných dotácií, ktoré prispievajú k nadmernému rybolovu a nadmerným kapacitám, čím sa podporujú rovnaké podmienky a udržateľné riadenie morských zdrojov na celom svete; nabáda Komisiu, aby na tento úspech nadviazala prostredníctvom diplomacie zameranej na oceány a aktívne pritom spolupracovala s krajinami mimo EÚ, najmä s významnými rybárskymi štátmi, s cieľom podporiť ratifikáciu a účinné vykonávanie tejto dohody a prebiehajúce rokovania zamerané na dohodu o ďalších krokoch a presadzovať globálne záväzky v oblasti udržateľného, transparentného a spravodlivého riadenia rybárstva;

44. zdôrazňuje, že dobre riadené RFMO, ktoré zaisťujú uskutočnenie účinných mnohostranných rokovaní vedúcich k prijatiu silných spoločných pravidiel a ich náležitému dodržiavaniu, majú zásadný význam pre dosiahnutie konkurencieschopnosti v oblasti rybolovu a akvakultúry, čím sa zvýrazňuje význam investícií do kapacít týchto RFMO, ako aj význam spolupráce s agentúrami OSN a posilnenia diplomacie EÚ na týchto fórach; zdôrazňuje, že EÚ stále nedostatočne využíva orgány RFMO zodpovedné za monitorovanie dodržiavania predpisov, a vyzýva preto Komisiu, aby upozorňovala na prípady nedodržiavania predpisov zo strany krajín mimo EÚ a riešila ich v príslušných výboroch RFMO pre monitorovanie dodržiavania predpisov;

45. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili colné kontroly poskytnutím väčších právomocí a aby v plnej miere využívali novú colnú agentúru EÚ s cieľom chrániť rybárov pred obchodníkmi s drogami a s migrantmi a pred inými nezákonnými činnosťami, ktoré ohrozujú bezpečnosť rybárov a regionálnu stabilitu; pripomína, že

zabezpečenie vysledovateľnosti produktov z morských plodov, účinné dodržiavanie noriem udržateľnosti a reciprocita s krajinami mimo EÚ, pokiaľ ide o produkty rybolovu a akvakultúry, chráni rybárov pred nezákonnými činnosťami a zachováva dôveru spotrebiteľov; zdôrazňuje, že zločinecké siete, ktoré pri svojej činnosti využívajú sektor rybárstva, ohrozujú udržateľnú správu oceánov, narúšajú miestne hospodárstva a ohrozujú živobytie v pobrežných regiónoch; zdôrazňuje, že účinný boj proti organizovanej trestnej činnosti v oblasti rybárstva prispeje k bezpečnejšiemu a odolnejšiemu námornému hospodárstvu;

46. víta dlhodobé dohody medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom, ktoré umožňujú úplný recipročný prístup do rybolovných oblastí do 30. júna 2038; žiada Komisiu, aby ostražito monitorovala opatrenia, ktoré Spojené kráľovstvo prijíma, s cieľom chrániť záujmy EÚ a jej hospodárskych subjektov a občanov, a aby naďalej dôrazne odmietala akékoľvek jednostranné rozhodnutia, ktoré by de facto obmedzili prístup rybárov EÚ do vôd Spojeného kráľovstva, ako sú rozhodnutia týkajúce sa uplatňovania alebo plánovaného vymedzenia chránených morských oblastí a zákazu lovu piesočnicovitých, a aby využila mechanizmy dohody o obchode a spolupráci na nápravu akejkoľvek následnej straty rybolovných práv; vyzýva Komisiu, aby zároveň zabezpečila dlhodobé a stabilné dohody o rybolove medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom po roku 2038;

47. vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoju spoluprácu s Nórskom prostredníctvom rokovaní za okrúhlym stolom na vysokej úrovni o rybárstve a oceánoch s cieľom vyriešiť nevybavené otázky, ako je dlh Nórska voči EÚ z roku 2021 týkajúci sa lovu tresky, a zabezpečiť spravodlivé a rovnaké podmienky pre rybárov z EÚ, ako aj nórskych rybárov; vyzýva Komisiu, aby vyvinula maximálne úsilie na dosiahnutie globálnej dohody o spoločných populáciách rýb s pobrežnými štátmi s cieľom zabrániť nadmernému lovu týchto populácií a zaručiť rybárom EÚ spravodlivé a udržateľné rybolovné možnosti; vyzýva Komisiu, aby využila všetky možnosti, ktoré poskytuje nariadenie (ES) č. 1026/2012, pokiaľ ide o krajiny, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov, vrátane sankcií;

48. zdôrazňuje, že EÚ by mala využívať svoju trhovú silu ako strategický nástroj na ochranu svojich záujmov a podporu udržateľnosti; zdôrazňuje, že prístup na trh EÚ musí byť podmienený dodržiavaním noriem EÚ, čím sa zabezpečí, že morské plody dovážané do Únie nebudú pochádzať z nelegálnych alebo neudržateľných zdrojov ani z činností spojených s porušovaním ľudských práv;

49. vyzdvihuje dlhodobé vzťahy EÚ s Grónskom v oblasti rybárstva a poukazuje na význam prehĺbenia týchto vzťahov z hľadiska rybárov EÚ a z hľadiska spoločných opatrení na zabezpečenie udržateľného riadenia populácií rýb v severnom Atlantiku;

50. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila riadne a úplné vykonávanie predpisov EÚ týkajúcich sa krajín mimo EÚ, ktoré umožňujú neudržateľný rybolov, poskytla väčšiu právnu zrozumiteľnosť v súvislosti s neudržateľnými rybolovnými postupmi a aktivovala vynucovacie opatrenia podľa práva EÚ vrátane obmedzení obchodu, ako je zákaz dovozu, s cieľom posilniť schopnosť EÚ bojovať proti neudržateľným postupom, najmä tým, ktoré vplývajú na malé pelagické druhy, ako je makrela, a zabezpečiť konzistentnosť medzi cieľmi obchodnej politiky a diplomacie zameranej na oceány; zdôrazňuje, že mnohé z týchto postupov sú už jasne určené, ale súčasné opatrenia na presadzovanie práva ich dostatočne neriešia;

51. naliehavo vyzýva Komisiu, aby posilnila mechanizmy monitorovania a presadzovania práva týkajúce sa ruských rybolovných činností a obchodných tokov s morskými plodmi vrátane prekládok a spätného vývozu cez krajiny mimo EÚ; požaduje ďalšie obmedzenia dovozu produktov rybolovu z Ruska; žiada, aby sa zaviedli prísne požiadavky na vysledovateľnosť a koordinované inšpekcie a aby sa zabránilo vstupu rýb ulovených alebo spracovaných ruskými prevádzkovateľmi na trh EÚ;

52. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť súlad medzi normami uplatňovanými na producentov z EÚ a normami uplatňovanými na dovážané výrobky, najmä v kontexte súčasných alebo budúcich obchodných dohôd medzi EÚ a jej obchodnými partnermi, napríklad zavedením zrkadlových doložiek; okrem toho vyzýva Komisiu, aby naďalej posudzovala význam autonómnych colných kvót z hľadiska ich vplyvu na odvetvie rybárstva EÚ a v prípade potreby ich upravila; opakuje svoju výzvu, aby sa s konzervovanými rybami a morskými plodmi pri obchodných rokovaniach zaobchádzalo ako s tzv. citlivými výrobkami; vyzýva orgány EÚ, aby boli opatrné a zintenzívnili kontroly s cieľom zabezpečiť, aby vývoz, ktorý využíva autonómne colné kvóty, nepochádzal z NNN rybolovu;

53. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila úplné začlenenie cieľov SRP do pozície EÚ na všetkých medzinárodných fórach, ako je Dohovor o biologickej diverzite alebo Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín, na ktorých sa diskutuje o morských biologických zdrojoch vrátane rybolovných zdrojov;

Rozpočtové a inštitucionálne opatrenia

54. dôrazne trvá na tom, že treba vyčleniť značné finančné prostriedky na správu oceánov a diplomaciu zameranú na oceány, najmä s cieľom zachovať strategické odvetvie rybolovu a zaistiť, aby EÚ mohla plniť svoje globálne záväzky, posilniť svoju strategickú úlohu a podporiť budúcu odolnosť pobrežných komunít; so znepokojením konštatuje, že v návrhoch budúceho viacročného finančného rámca sa na rybárstvo a akvakultúru na obdobie 2028 – 2034 uvádza účelové

vyčlenenie vo výške len 2 miliardy EUR, čo predstavuje sotva tretinu predchádzajúceho zaručeného objemu finančných prostriedkov;

55. vyzýva Komisiu, aby vo viacročnom finančnom rámci na obdobie po roku 2028 zaručila primeranú úroveň financovania výdavkov súvisiacich s rybárstvom, ako sú ciele, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje ENRAF; poukazuje na to, že je dôležité, aby finančné prostriedky EÚ zostali silným nástrojom na podporu generačnej obnovy, rodovej rovnosti, potravinovej bezpečnosti, modernizácie flotily a sociálno-ekonomickej udržateľnosti;

56. zdôrazňuje kľúčovú úlohu drobného rybolovu pri udržiavaní miestnych hospodárstiev a komunít na celom svete; zdôrazňuje, že na to, aby EÚ zlepšila svoju strategickú a potravinovú sebestačnosť, je kľúčové obnoviť jej populácie, a že v záujme vytvorenia podmienok pre dlhodobú odolnosť a konkurencieschopnosť EÚ je nevyhnutné, aby odvetvie maloobjemového rybolovu EÚ bolo primerane podporované na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni;

57. poznamenáva, že diplomacia nevyhnutne zahŕňa nákladnú projekčnú kapacitu, a preto by bolo vhodné zriadiť osobitný finančný nástroj pre oblasť rybárstva v ostrovných a najvzdialenejších regiónoch, napríklad obnovením programu osobitných alternatív pre odľahlosť a ostrovný charakter (POSEI pre rybárstvo), ktorý je teraz súčasťou fondu ENRAF, s cieľom podporiť toto odvetvie pri prekonávaní zemepisných a štrukturálnych obmedzení a zabezpečovaní dlhodobej životaschopnosti miestnych rybárskych komunít; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť využívanie súčasných nástrojov, ako je služba monitorovania morského prostredia programu Copernicus, a nových spôsobilostí alebo technológií, ako sú drony;

58. vyzýva Komisiu a členské štáty na zabezpečenie toho, aby rybári a zainteresované strany v oblasti modrého hospodárstva mali účinný a jednoduchší prístup k nástrojom financovania, ako sú Európsky fond pre konkurencieschopnosť, ktorý podporuje investície do udržateľného modrého hospodárstva, a Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, o ktorý sa opiera správa oceánov a diplomacia zameraná na oceány a úsilie v oblasti boja proti NNN rybolovu, ako aj k financovaniu v rámci dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva a doplnkovým zdrojom financovania, ako sú Fond na spravodlivú transformáciu, REPowerEU, Horizont Európa a Európska investičná banka, a aby sa zároveň určil minimálny objem pridelených finančných prostriedkov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaručila dostatočnú administratívnu a právnu stabilitu pre súkromné investície s cieľom podporovať rozvoj námorných odvetví;

°

° °

59. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.